

ЕВРОПЕЙСКА
КОМИСИЯ

Брюксел, 5.6.2018 г.
COM(2018) 399 final

2018/0221 (NLE)

Предложение за

РЕШЕНИЕ НА СЪВЕТА

**относно представянето от името на Европейския съюз на предложение за
изменение на приложения 2 и 3 към Споразумението за опазване на мигриращите
водолюбиви птици от Африка и Евразия (AEWA)**

ОБЯСНИТЕЛЕН МЕМОРАНДУМ

1. КОНТЕКСТ НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО

1.1. Споразумение за опазване на мигриращите водолюбиви птици от Африка и Евразия

Споразумението за опазване на мигриращите водолюбиви птици от Африка и Евразия (AEWA) е посветено на опазването на мигриращите водолюбиви птици и техните местообитания в Африка, Европа, Близкия Изток, Централна Азия, Гренландия и Канадския архипелаг.

Разработено в рамките на Конвенцията за опазване на мигриращите видове диви животни (CMS) и управлявано от Програмата на ООН по околната среда (ЮНЕП), AEWA обединява държавите и по-широката международна общественост по въпросите на опазването в усилията им да установят координирано опазване и управление на мигриращите водолюбиви птици в целия им път на миграция.

Споразумението влезе в сила на 1 ноември 1999 г. Европейският съюз е договаряща се страна по Споразумението от 1 ноември 2005 г.¹. Понастоящем договарящите се страни са седемдесет и седем, като четиридесет и една са от Евразия (включително ЕС), а тридесет и шест са от Африка.

Директива 2009/147/ЕО относно опазването на дивите птици (Директивата за птиците)² въвежда в законодателството на Съюза ангажиментите, посочени в Споразумението. Директивата за птиците се отнася до опазването на всички видове естествено живеещи в диво състояние птици на европейската територия на държавите членки, за които се прилага Договорът. Тя има за цел защитата, управлението и регулирането на тези видове и урежда тяхното използване.

1.2. Срещата на страните

Срещата на страните (СС) е главният орган за вземане на решения по споразумението. Тя има правомощия да преразглежда приложенията към Споразумението и се свиква на всеки три години.

Седмата среща на страните по Споразумението ще се проведе от 4 до 8 декември 2018 г. в Южна Африка.

Съгласно член X, параграфи 2 и 3 от Споразумението всички предложения за изменения на приложенията към Споразумението се съобщават на Секретариата на

¹ Решение 2006/871/ЕО на Съвета от 18 юли 2005 г. относно заключението от страна на Европейската общност по отношение на Споразумението за опазване на мигриращите водолюбиви птици от Африка и Евразия, ОВ L 345, 8.12.2006 г., стр. 24.

² ОВ L 20, 26.1.2010 г., стр. 7.

<https://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2010:020:0007:0025:BG:PDF>

Споразумението не по късно от 150 дни преди откриването на сесията на Срещата на страните, т.е 7 юли 2018 г.

1.3. Предложенията на Хърватия и Италия

Хърватия и Италия са предложили Европейският съюз да представи предложение за изменение на приложение 2 към Споразумението, в което се изброяват видовете, за които се прилага Споразумението, като се добави качулатият корморан (*Phalacrocorax aristotelis*) в приложение 2.

Хърватия и Италия са предложили също така Европейският съюз да представи предложение за изменение на приложение 3 към Споразумението, като се включат популацията на *Phalacrocorax aristotelis aristotelis* извън ЕС (Баренцово море) и популацията на *Phalacrocorax aristotelis desmarestii* в ЕС (Източно Средиземноморие — Хърватия, Адриатическо море) в колона А на таблица 1 от приложение 3 (съответно в категории 2³ и 1в⁴).

Основанията за тези предложения са следните:

Семейство *Phalacrocoracidae* (Корморани) вече е включено в приложение 2 към Споразумението. Въз основа на техния статус на мигриращи птици шест от осемте вида, които се размножават в рамките на географския обхват на Споразумението, са включени в приложение 2. Два вида, които не са включени, са европейският качулат корморан *Phalacrocorax aristotelis* и дългоопашатият корморан *Phalacrocorax africanus*.

Европейският качулат корморан обитава Атлантическото крайбрежие на Европа и Северна Африка, от Мароко до Северна Норвегия и Колския полуостров, включително Исландия, както и Средиземноморието и части от Черноморското крайбрежие (del Noyo et al., 1992 г.). Признати са три подвида: *Ph. a. aristotelis* в Атлантическия океан, *Ph. a. desmarestii* в Средиземно и Черно море и *Ph. a. riggenbachi* от Мароко. Като цяло този вид е непрелетен или разпръскващ се, но някои популации са реално мигриращи: най-северните популации на *Ph. a. aristotelis* от Норвегия и Русия и популацията на *Ph. a. desmarestii* от Адриатика.

Изчислено е, че световната популация е наброявала приблизително 100 000 двойки през 90-те години на 20-ти век и 75 000—81 000 двойки през 2004 г. (BirdLife International, 2004 г.). Видът е класифициран от МСОП в категорията на видовете с най-слабо застрашен природозащитен статус (Birdlife, 2015 г.). Общата тенденция е към намаляване, макар че някои популации могат да бъдат стабилни (Wetlands International, 2006 г.). Регистрирани са големи колебания в числеността на популацията. Например в Обединеното кралство се наблюдава увеличение в популацията с 21 % в периода

³ Съгласно таблица 1 от приложение 3 към Споразумението категория 2 включва популации, наброяващи между около 10 000 и около 25 000 индивида.

⁴ Съгласно таблица 1 от приложение 3 към Споразумението категория 1 включва: а) видове, които са включени в допълнение I към Конвенцията за опазване на мигриращите видове диви животни; б) видове, които са изброени като застрашени в Червения списък на застрашените видове на Международния съюз по опазване на природата (МСОП) съгласно последното обобщение на BirdLife International; или в) популации, наброяващи по-малко от около 10 000 индивида.

1969—1987 г., от 31 600 двойки в периода 1969—1970 г. до 47 300 двойки в периода 1985—1987 г., последвано от спад с 27 % в периода 1998—2002 г. и допълнителен спад с 26 % до 2011 г. (Balmer et al., 2013 г.). В Норвегия също се наблюдават големи колебания в популацията. Най-северната популация на мигриращи птици в Баренцово море е намаляла от 10 000 двойки през 1980 г. на около 1000 двойки през 1994 г., но се е увеличила отново до 5000 двойки през 2013 г. (Fauchald et al., 2015 г.).

Изчислено е, че подвидът *Ph. a. desmaresti* наброява приблизително 8700—11 126 размножаващи се двойки (Bazin и Imbert, 2012 г.). През 2006 г. популацията се оценява на приблизително 10 000 индивида (Culioli, 2006 г.). Регистриран е спад в популацията в Корсика, където стабилната в по-ранен етап популация, наброяваща до 1000 двойки в периода 1975—1983 г., е намаляла с > 50 % до приблизително 375 двойки към 1994 г., като е последвало възстановяване (Dubois et al., 2008 г.).

Подвидът *Ph. a. desmarestii* е защитен в европейската част на ареала и е включен в Червения списък в редица държави, например: той е класиран в категорията „уязвим“ в България и в категорията „застрашен“ в Албания. *Ph. a. aristotelis* е защитен в част от ареала (Обединено кралство). Неотдавна в Обединеното кралство той бе преместен от Жълтия в Червения списък (Eaton et al., 2015 г.) и е включен в Червения списък в Русия поради малката численост на популацията. Поради това, че през последните 10 години в Норвегия се наблюдава спад в популацията с 15—30 %, видът отговаря на условията за класиране в категорията „потенциално застрашен“ (Korneev et al., 2015 г.).

Velando и Freire (2002 г.) подчертават, че ефективното опазване на *P. a. desmarestii* трябва да включва защита на местата за размножаване и местата за хранене и кацане, както и регулиране на риболова на дънни видове в местата за хранене. Според Velando и Freire (2002 г.) действията по опазване, предложени от Birdlife през 2015 г. са: 1) идентифициране на важните места в морето за този вид; 2) последващото им обозначаване като морски защитени зони; 3) управление на основните места за размножаване и презимуване, включително ликвидиране на инвазивните хищници; 4) програми за наблюдение на борда на риболовните кораби с цел определяне на зони с висок риск от прилов с хрилни мрежи; 5) когато е целесъобразно — прилагане на мерки за смекчаване и защита.

1.4. Предложенията на Люксембург

Люксембург е предложил да се преместят всички популации на следните три вида в колона А на таблица 1 от приложение 3 към Споразумението: кривоклюн брегобегач⁵ (*Calidris ferruginea*), тъпоклюна кайра⁶ (*Fratercula arctica*) и гагарка⁷ (*Alca torda*).

⁵ Понастоящем в таблица 1 от приложение 3 към Споразумението са включени две популации на *Caladirs ferruginea*: популацията в Западен Сибир/Западна Африка, включена в колона Б, категория 2в, и популацията в Централен Сибир/Югозападна Азия, Източна и Южна Африка, включена в колона Б, категория 2в.

⁶ Понастоящем в таблица 1 от приложение 3 към Споразумението са включени три популации на *Fratercula arctica*: популацията в залива Хъдсън и от Източен Мейн до Южна Гренландия, Исландия, Мечи остров, Норвегия до Южна Нова земя, включена в колона В, популацията в Североизточна Канада, Северна Гренландия до Ян Майен, Свалбард, Северна Нова земя, включена в колона А, категория 3а, и популацията във Фарьорските острови, Южна Норвегия и Швеция, Британия, Ирландия, Северозападна Франция, включена в колона В.

Макар че Люксембург не е предложил конкретна категория за тези три вида, съгласно критериите, установени в таблица 1 от приложение 3 към Споразумението, кривоклюният брегобегач (*Calidris ferruginea*) и гагарката (*Alca torda*) отговарят на условията за класиране в категория 4⁸, а тъпоклюната кайра (*Fratercula arctica*) отговаря на условията за класиране в категория 1б⁹.

В предложението на Люксембург се прави позоваване на резолюция 6.1 на 6-ата среща на страните по АЕВА¹⁰, в която е признато неотдавнашното включване в световния Червен списък на обикновената гага (*Somateria mollissima*), кафявоглавата потапница (*Aythya ferina*), ушатия гмурец (*Podiceps auritus*), стридояда (*Haematopus ostralegus*), обикновената калугерица (*Vanellus vanellus*), пъстроопашатия крайбрежен бекас (*Limosa lapponica*), големия брегобегач (*Calidris canutus*), кривоклюния брегобегач (*Calidris ferruginea*), арменската чайка (*Larus armenicus*), тъпоклюната кайра (*Fratercula arctica*) и гагарката (*Alca torda*), и се отбелязва, че е важно да се разгледат последиците от тези промени в списъците за 7-ата среща на страните.

1.5. Анализ на предложенията

С измененията на приложения 2 и 3, предложени от Хърватия, Италия и Люксембург, спрямо всички популации на качулат корморан (*Phalacrocorax aristotelis*), кривоклюн брегобегач (*Calidris ferruginea*), тъпоклюна кайра (*Fratercula arctica*) и гагарка (*Alca torda*) ще се прилага изискването на раздел 2.1.1 от приложение 3 към Споразумението, в който се установяват правните мерки за опазване, приложими спрямо популациите на видовете, включени в колона А на таблица 1 от приложение 3. По-специално по отношение на популациите, включени в колона А на таблица 1, страните са длъжни да осигурят защита на популациите, които са включени в съответствие с член III, параграф 2, буква а) от Споразумението. Тези страни, при спазване на параграф 2.1.3, трябва по-специално:

- а) да забранят улавянето на птици и яйца на тези популации, срещащи се на тяхна територия;
- б) да забранят умишленото обезпокояване, доколкото такова обезпокояване би било от съществено значение за опазването на засегнатите популации; и
- в) да забранят притежаването или използването и търговията с птици или яйца на тези популации, които са били уловени в нарушение на забраните, въведени в съответствие с буква а) по-горе, а също и притежаването или използването,

⁷ Понастоящем в таблица 1 от приложение 3 към Споразумението са включени две популации на *Alca torda*: популацията на *Alca torda torda* в източната част на Северна Америка, Гренландия и източната част на Балтийско и Бяло море, включена в колона В, и популацията на *Alca torda islandica* в Исландия, Фарьорските острови, Британия, Ирландия, Хелголанд, Северозападна Франция, включена в колона В.

⁸ Съгласно таблица 1 от приложение 3 към Споразумението категория 4 включва видове, които са изброени като „потенциално застрашени“ в Червения списък на застрашените видове на МСОП съгласно последното обобщение на BirdLife International, но не отговарят на условията за класиране в категория 1, 2 или 3, и за които е целесъобразно да се предприеме международно действие.

⁹ Вж. 4 по-горе.

¹⁰ ЮНЕП/АЕВА/6-а среща на страните/резолюция 6.1 — <http://www.unep-awea.org/en/document/adoption-amendments-awea-annexes-2>

както и търговията с каквито и да е лесно разпознаваеми части или производни на такива птици или техни яйца.

По изключение за популациите, включени в категории 2 и 3 на колона А, които са обозначени със звездичка, и популациите, включени в категория 4 на колона А, ловуването може да продължи на базата на устойчиво използване¹¹. Посоченото устойчиво използване се осъществява в рамките на международен план за действие за видовете, чрез който страните ще се стараят да прилагат принципите на адаптивно управление на улова¹². Към това използване се прилагат поне същите правни мерки, които се прилагат към улавянето на птици от популациите, включени в колона Б на таблица 1, в съответствие с параграф 2.1.2.

Предложението на Италия и Хърватия и предложенията на Люксембург са обосновани. Те са съвместими със законодателството на ЕС, по-специално Директивата за птиците, и го допълват.

След писмената консултация с Експертната група по директивите за опазване на природата (NADEG) Комисията предлага Съюзът да подкрепи горепосочените предложения, тъй като те са научно обосновани и са в съответствие с ангажимента на Съюза за международно сътрудничество с цел опазване на биологичното разнообразие. Предложенията за изменения не налагат промяна в съществуващото законодателство на Съюза.

Всички предложения за изменения на приложенията към Споразумението се съобщават на Секретариата на Споразумението не по-късно от 150 дни преди откриването на сесията (вж. член X, параграфи 2 и 3 от Споразумението), т.е. 7 юли 2018 г.

Следователно е необходимо Съветът спешно да вземе решение относно представянето от името на Европейския съюз на горепосоченото предложение на Секретариата на Споразумението. Тази позиция следва да бъде приета от името на Съюза за целите по член 218, параграф 9 от ДФЕС.

¹¹ „Устойчиво използване“ означава използване на компонентите на биологичното разнообразие по начин и до степен, които не водят до дългосрочно намаляване на биологичното разнообразие, като по този начин се поддържа неговият потенциал за задоволяване на нуждите и желанията на сегашните и бъдещите поколения.

¹² Адаптивното управление на улова е периодичен процес на установяване на правова уредба за лова, която се основава на система за мониторинг на популациите и местообитанията, отчитане на равнищата на улова, анализ на данни и определяне на възможности за регулиране.

Предложение за

РЕШЕНИЕ НА СЪВЕТА

относно представянето от името на Европейския съюз на предложение за изменение на приложения 2 и 3 към Споразумението за опазване на мигриращите водолюбиви птици от Африка и Евразия (AEWA)

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 192, параграф 1 във връзка с член 218, параграф 9 от него,

като взе предвид предложението на Европейската комисия,

като има предвид, че:

- (1) Споразумението за опазване на мигриращите водолюбиви птици от Африка и Евразия („Споразумението“) беше сключено от Съюза с Решение 2006/871/ЕО на Съвета¹ и влезе в сила на 1 октомври 2005 г. Споразумението има за цел опазването на мигриращите водолюбиви птици и техните местообитания в Африка, Европа, Близкия Изток, Централна Азия, Гренландия и Канадския архипелаг.
- (2) Като страна по Споразумението Съюзът може да прави предложения за изменение на приложенията към Споразумението. В приложение 2 са включени водолюбивите видове птици, по отношение на които се прилага Споразумението. Приложение 3 съдържа плана за действие, посочващ действията, които страните трябва да предприемат във връзка с приоритетните видове, като например опазване на видовете, опазване на местообитанията, управление на човешките дейности, изследвания и мониторинг, образование и информация и изпълнение в съответствие с общите мерки за опазване, посочени в член III от Споразумението.
- (3) Хърватия и Италия са предложили Европейският съюз да представи предложение за изменение на приложение 2 към Споразумението, като се добави качулатият корморан (*Phalacrocorax aristotelis*).
- (4) Хърватия и Италия са предложили също така Европейският съюз да представи предложение за изменение на приложение 3 към Споразумението, като се включат популацията на *Phalacrocorax aristotelis aristotelis* извън ЕС (Баренцово море) и популацията на *Phalacrocorax aristotelis desmarestii* в ЕС (Източно

¹ ОВ L 345, 8.12.2006 г., стр. 24.

Средиземноморие — Хърватия, Адриатическо море) в колона А на таблица 1 от същото приложение (съответно в категории 2² и 1в³).

- (5) Люксембург е предложил да се преместят всички популации на следните три вида в колона А на таблица 1 от приложение 3 към Споразумението: кривоклюн брегобегач⁴ (*Calidris ferruginea*), тъпоклюна кайра⁵ (*Fratercula arctica*) и гагарка⁶ (*Alca torda*). Макар че Люксембург не е предложил конкретна категория за тези три вида, съгласно критериите, установени в таблица 1 от приложение 3 към Споразумението, кривоклюният брегобегач (*Calidris ferruginea*) и гагарката (*Alca torda*) отговарят на условията за класиране в категория 4⁷, а тъпоклюната кайра (*Fratercula arctica*) отговаря на условията за класиране в категория 1б⁸.
- (6) С измененията на приложения 2 и 3, предложени от Хърватия, Италия и Люксембург, спрямо всички популации на качулат корморан (*Phalacrocorax aristotelis*), кривоклюн брегобегач (*Calidris ferruginea*), тъпоклюна кайра (*Fratercula arctica*) и гагарка (*Alca torda*) ще се прилага изискването на раздел 2.1.1 от приложение 3 към Споразумението, в който се установяват правните мерки за опазване, приложими спрямо популациите на видовете, включени в колона А на таблица 1 от приложение 3. По-специално по отношение на популациите, включени в колона А на таблица 1, страните по Споразумението трябва да забранят улавянето на птици и яйца на тези популации, срещащи се на тяхна територия, и да забранят умишленото обезпокояване, доколкото такова обезпокояване би било от съществено значение за опазването на засегнатите популации. По изключение за популациите, включени в категории 2 и 3 на колона А, които са обозначени със звездичка, и популациите, включени в категория 4 на колона А, ловуването може да продължи на базата на устойчиво

² Съгласно таблица 1 от приложение 3 към Споразумението категория 2 включва популации, наброяващи между около 10 000 и около 25 000 индивида.

³ Съгласно таблица 1 от приложение 3 към Споразумението категория 1 включва: а) видове, които са включени в допълнение I към Конвенцията за опазване на мигриращите видове диви животни; б) видове, които са изброени като застрашени в Червения списък на застрашените видове на Международния съюз по опазване на природата (МСОП) съгласно последното обобщение на BirdLife International; или в) популации, наброяващи по-малко от около 10 000 индивида.

⁴ Понастоящем в таблица 1 от приложение 3 към Споразумението са включени две популации на *Caladirs ferruginea*: популацията в Западен Сибир/Западна Африка, включена в колона Б, категория 2в, и популацията в Централен Сибир/Югозападна Азия, Източна и Южна Африка, включена в колона Б, категория 2в.

⁵ Понастоящем в таблица 1 от приложение 3 към Споразумението са включени три популации на *Fratercula arctica*: популацията в залива Хъдсън и от Източен Мейн до Южна Гренландия, Исландия, Мечи остров, Норвегия до Южна Нова земя, включена в колона В, популацията в Североизточна Канада, Северна Гренландия до Ян Майен, Свалбард, Северна Нова земя, включена в колона А, категория 3а, и популацията във Фарьорските острови, Южна Норвегия и Швеция, Британия, Ирландия, Северозападна Франция, включена в колона В.

⁶ Понастоящем в таблица 1 от приложение 3 към Споразумението са включени две популации на *Alca torda*: популацията на *Alca torda torda* в източната част на Северна Америка, Гренландия и източната част на Балтийско и Бяло море, включена в колона В, и популацията на *Alca torda islandica* в Исландия, Фарьорските острови, Британия, Ирландия, Хелголанд, Северозападна Франция, включена в колона В.

⁷ Съгласно таблица 1 от приложение 3 към Споразумението категория 4 включва видове, които са изброени като „потенциално застрашени“ в Червения списък на застрашените видове на МСОП съгласно последното обобщение на BirdLife International, но не отговарят на условията за класиране в категория 1, 2 или 3, и за които е целесъобразно да се предприеме международно действие.

⁸ Вж. 15 по-горе.

използване⁹. Посоченото устойчиво използване трябва се осъществява в рамките на международен план за действие за видовете, чрез който страните ще се стараят да прилагат принципите на адаптивно управление на улова¹⁰.

- (7) Предложението на Италия и Хърватия и предложенията на Люксембург са обосновани. Те са съвместими със законодателството на Съюза, по-специално Директива 2009/147/ЕО¹¹, и го допълват.
- (8) Предложенията са научно обосновани и са в съответствие с ангажимента на Съюза за международно сътрудничество с цел опазване на биологичното разнообразие.
- (9) Видовете вече попадат в приложното поле на Директива 2009/147/ЕО относно опазването на дивите птици, като качулатият корморан (*Phalacrocorax aristotelis*) е включен и в приложение I към Директивата. По тази причина предложените изменения не налагат промени в законодателството на Съюза.
- (10) Поради това Съюзът следва да представи въпросните предложения на Секретариата на Споразумението с оглед на седмата Среща на страните, която ще се проведе от 4 до 8 декември 2018 г. в Южна Африка,
- (11)

ПРИЕ НАСТОЯЩОТО РЕШЕНИЕ:

Член I

1. Съюзът представя следните предложения за изменение на приложения 2 и 3 към Споразумението за опазване на мигриращите водолюбивы птици от Африка и Евразия:
 - а) добавяне на качулатия корморан (*Phalacrocorax aristotelis*) в приложение 2 към Споразумението;
 - б) включване на популацията на *Phalacrocorax aristotelis aristotelis* извън ЕС (Баренцово море) и популацията на *Phalacrocorax aristotelis desmarestii* в ЕС (Източно Средиземноморие — Хърватия, Адриатическо море) в колона А на таблица 1 от приложение 3 (съответно в категории 2 и 1в);
 - в) преместване на всички популации на кривоклюн брегобегач (*Calidris ferruginea*), тъпоклюна кайра (*Fratercula arctica*) и гагарка (*Alca torda*) в

⁹ „Устойчиво използване“ означава използване на компонентите на биологичното разнообразие по начин и до степен, които не водят до дългосрочно намаляване на биологичното разнообразие, като по този начин се поддържа неговият потенциал за задоволяване на нуждите и желанията на сегашните и бъдещите поколения.

¹⁰ Адаптивното управление на улова е периодичен процес на установяване на правова уредба за лова, която се основава на система за мониторинг на популациите и местообитанията, отчитане на равнищата на улова, анализ на данни и определяне на възможности за регулиране.

¹¹ ОВ L 20, 26.1.2010 г., стр. 7.

колона А на таблица 1 от приложение 3 към Споразумението (съответно в категории 4, 1б и 4).

2. Комисията предава предложението от името на Съюза на Секретариата на Споразумението за опазване на мигриращите водолюбиви птици от Африка и Евразия.

Член 2

Адресат на настоящото решение е Комисията.

Съставено в Брюксел на [...] година.

*За Съвета
Председател*